

Beslutningsforslag nr. B 130. Fremsat den 10. februar 1987 af udenrigsministeren (Ellemann-Jensen)

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks ratifikation af FN-konventionen af 10. december 1984 mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark ratificerer den på De forenede Nationers generalforsamling den 10. december 1984 vedtagne konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og til, at der afgives erklæring om, at Danmark anerkender den mellemstatslige klageadgang til den under konventionen oprettede komité i medfør af artikel 21 og den individuelle klageadgang i medfør af artikel 22.

CONVENTION

**against Torture and Other
Cruel, Inhuman or Degrading
Treatment or Punishment**

The States Parties to this Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that those rights derive from the inherent dignity of the human person,

Considering the obligation of States under the Charter, in particular Article 55, to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to Article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and Article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights, both of which provide that no one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Having regard also to the Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by the General Assembly on 9 December 1975,

Desiring to make more effective the struggle against torture and other cruel, inhu-

CONVENTION

**contre la torture et autres
peines ou traitements cruels,
inhumains ou dégradants**

Les Etats parties à la présente Convention,

Considérant que, conformément aux principes proclamés dans la Charte des Nations Unies, la reconnaissance des droits égaux et inaliénables de tous les membres de la famille humaine est le fondement de la liberté, de la justice et de la paix dans le monde,

Reconnaissant que ces droits procèdent de la dignité inhérente à la personne humaine,

Considérant que les Etats sont tenus, en vertu de la Charte, en particulier de l'article 55, d'encourager le respect universel et effectif des droits de l'homme et des libertés fondamentales,

Tenant compte de l'article 5 de la Déclaration universelle des droits de l'homme et de l'article 7 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques qui prescrivent tous deux que nul ne sera soumis à la torture, ni à des peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants,

Tenant compte également de la Déclaration sur la protection de toutes les personnes contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée par l'Assemblée générale le 9 décembre 1975,

Désireux d'accroître l'efficacité de la lutte contre la torture et les autres peines ou

KONVENTION

**mod tortur og anden grusom,
umenneskelig eller
nedværdigende behandling eller
straf**

De i denne konvention deltagende stater,

som finder, at i overensstemmelse med de i De forenede Nationers pagt erklærede principper er anerkendelsen af hele menneskeheden lige og umistelige rettigheder grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden,

som anerkender, at disse rettigheder hidrører fra det enkelte menneskes naturlige værdighed,

som erkender, at De forenede Nationers pagt, specielt artikel 55, pålægger staterne at fremme den almindelige respekt for og overholdelse af menneskerettigheder og frihedsrettigheder,

under hensyntagen til artikel 5 i Verdenserklæringen om Menneskerettighederne og artikel 7 i Den internationale konvention om borgerlige og politiske Rettigheder, som begge bestemmer, at ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf,

og under hensyntagen til erklæringen om beskyttelse af alle mennesker mod tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, vedtaget af Generalforsamlingen den 9. december 1975,

og som ønsker at udøve en mere effektiv indsats i kampen mod tortur og anden gru-

man or degrading treatment or punishment throughout the world,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

2. This Article is without prejudice to any international instrument or national legislation which does or may contain provisions of wider application.

Article 2

1. Each State Party shall take effective legislative, ad-

traitements cruels, inhumains ou dégradants dans le monde entier,

Sont convenus de ce qui suit:

PREMIERE PARTIE

Article premier

1. Aux fins de la présente Convention, le terme « torture » désigne tout acte par lequel une douleur ou des souffrances aiguës, physiques ou mentales, sont intentionnellement infligées à une personne aux fins notamment d'obtenir d'elle ou d'une tierce personne des renseignements ou des aveux, de la punir d'un acte qu'elle ou une tierce personne a commis ou est soupçonnée d'avoir commis, de l'intimider ou de faire pression sur elle ou d'intimider ou de faire pression sur une tierce personne, ou pour tout autre motif fondé sur une forme de discrimination quelle qu'elle soit, lorsqu'une telle douleur ou de telles souffrances sont infligées par un agent de la fonction publique ou toute autre personne agissant à titre officiel ou à son instigation ou avec son consentement exprès ou tacite. Ce terme ne s'étend pas à la douleur ou aux souffrances résultant uniquement de sanctions légitimes, inhérentes à ces sanctions ou occasionnées par elles.

2. Cet article est sans préjudice de tout instrument international ou de toute loi nationale qui contient ou peut contenir des dispositions de portée plus large.

Article 2

1. Tout Etat partie prend des mesures législatives, admi-

som, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf over hele verden,

er blevet enige om følgende:

KAPITEL I

Artikel 1

1. I denne konvention betyder udtrykket »tortur« enhver handling, ved hvilken stærk smerte eller lidelse, enten fysisk eller mental, bevidst påføres en person med det formål at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse fra denne eller en trediemand, at straffe ham for en handling, som han selv eller en trediemand har begået eller mistænkes for at have begået, eller at skræmme eller lægge tvang på ham eller en trediemand, eller af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling, når en sådan smerte eller lidelse påføres af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. Smerte eller lidelse, der alene er en naturlig eller tilfældig følge eller del af lovlige sanktioner, er ikke omfattet.

2. Denne artikel er uden virkning for ethvert folkeretligt instrument eller national lovgivning, som indeholder eller kan indeholde videregående bestemmelser.

Artikel 2

1. Enhver i denne konvention deltagende stat træffer

ministrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

3. An order from a superior officer or a public authority may not be invoked as a justification of torture.

Article 3

1. No State Party shall expel, return (*"refouler"*) or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.

Article 4

1. Each State Party shall ensure that all acts of torture are offences under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture.

nistratives, judiciaires et autres mesures efficaces pour empêcher que des actes de torture soient commis dans tout territoire sous sa juridiction.

2. Aucune circonstance exceptionnelle, quelle qu'elle soit, qu'il s'agisse de l'état de guerre ou de menace de guerre, d'instabilité politique intérieure ou de tout autre état d'exception, ne peut être invoquée pour justifier la torture.

3. L'ordre d'un supérieur ou d'une autorité publique ne peut être invoqué pour justifier la torture.

Article 3

1. Aucun Etat partie n'expulsera, ni ne refoulera, ni n'extradera une personne vers un autre Etat où il y a des motifs sérieux de croire qu'elle risque d'être soumise à la torture.

2. Pour déterminer s'il y a de tels motifs, les autorités compétentes tiendront compte de toutes les considérations pertinentes, y compris, le cas échéant, de l'existence, dans l'Etat intéressé, d'un ensemble de violations systématiques des droits de l'homme, graves, flagrantes ou massives.

Article 4

1. Tout Etat partie veille à ce que tous les actes de torture constituent des infractions au regard de son droit pénal. Il en est de même de la tentative de pratiquer la torture ou de tout acte commis par n'importe quelle personne qui constitue une complicité ou une participation à l'acte de torture.

virkningsfulde lovgivningsmæssige, administrative, juridiske eller andre foranstaltninger for at forhindre torturhandlinger på ethvert territorium under dens juridiction.

2. Ingen særlige omstændigheder af nogen art, hverken krigstilstand eller trussel om krig, indre ustabilitet eller nogen anden offentlig nødstilstand kan påberåbes til retfærdiggørelse af tortur.

3. En befaling fra en overordnet eller en offentlig myndighed kan ikke påberåbes til retfærdiggørelse af tortur.

Artikel 3

1. Ingen deltagende stat må udvise, tilbagelevere (*"refouler"*) eller udlevere en person til en anden stat, hvor der er vægtige grunde for at antage, at han vil være i fare for at blive underkastet tortur.

2. Med henblik på at vurdere, om der foreligger sådanne grunde, skal de kompetente myndigheder tage alle de relevante omstændigheder i betragtning, herunder om der i den pågældende stat er et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelse af menneskerettighederne.

Artikel 4

1. Enhver deltagende stat skal sikre, at enhver torturhandling er strafbar i overensstemmelse med straffelovgivningen. Tilsvarende gælder for forsøg på at udøve tortur og for handlinger, som udgør meddelagtighed eller deltagelse i tortur.

2. Each State Party shall make these offences punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in Article 4 in the following cases:

- (a) When the offences are committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;
- (b) When the alleged offender is a national of that State;
- (c) When the victim is a national of that State if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such offences in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite him pursuant to Article 8 to any of the States mentioned in paragraph 1 of this Article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 6

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have com-

2. Tout Etat partie rend ces infractions passibles de peines appropriées qui prennent en considération leur gravité.

Article 5

1. Tout Etat partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions visées à l'article 4 dans les cas suivants :

- a) Quand l'infraction a été commise sur tout territoire sous la juridiction dudit Etat ou à bord d'aéronefs ou de navires immatriculés dans cet Etat;
- b) Quand l'auteur présumé de l'infraction est un ressortissant dudit Etat;
- c) Quand la victime est un ressortissant dudit Etat et que ce dernier le juge approprié.

2. Tout Etat partie prend également les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître desdites infractions dans le cas où l'auteur présumé de celles-ci se trouve sur tout territoire sous sa juridiction et où ledit Etat ne l'extrade pas conformément à l'article 8 vers l'un des Etats visés au paragraphe 1 du présent article.

3. La présente Convention n'écarte aucune compétence pénale exercée conformément aux lois nationales.

Article 6

1. S'il estime que les circonstances le justifient, après avoir examiné les renseignements dont il dispose, tout Etat partie sur le territoire duquel se trouve une personne

2. Enhver deltagende stat skal gøre disse handlinger strafbare med passende straf under hensyn til deres alvorlige natur.

Artikel 5

1. Enhver deltagende stat skal tage sådanne forholdsregler, som vil være nødvendige for at sikre sin jurisdiktion over de overtrædelser, som er nævnt i artikel 4 i følgende tilfælde:

- a) Når overtrædelserne er begået på noget territorium under dens jurisdiktion eller om bord på et skib eller fly, som er indregistreret i den pågældende stat;
- b) Når den påståede lovovertræder er statsborger i den pågældende stat;
- c) Når offeret er statsborger i den pågældende stat, såfremt staten anser det for hensigtsmæssigt.

2. Enhver deltagende stat skal ligeledes tage sådanne forholdsregler, som vil være nødvendige for at fastsætte sin jurisdiktion over sager, hvor den påståede lovovertræder befinder sig på noget territorium under dens jurisdiktion og ikke udleveres i overensstemmelse med artikel 8 til nogen af de i stk. 1 nævnte stater.

3. Denne konvention udelukker ikke retsforfølgning i overensstemmelse med national ret.

Artikel 6

1. Enhver deltagende stat på hvis territorium, der befinder sig en person, der påstås at have begået en forbrydelse som nævnt i artikel 4, skal tage ham i forvaring eller tage

mitted any offence referred to in Article 4 is present shall take him into custody or take other legal measures to ensure his presence. The custody and other legal measures shall be as provided in the law of that State but may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted.

2. Such State shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this Article shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national, or, if he is a stateless person, with the representative of the State where he usually resides.

4. When a State, pursuant to this Article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States referred to in Article 5, paragraph 1, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant his detention. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 of this Article shall promptly report its findings to the said States and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any offence referred to in Article 4 is found

soupçonnée d'avoir commis une infraction visée à l'article 4 assure la détention de cette personne ou prend toutes autres mesures juridiques nécessaires pour assurer sa présence. Cette détention et ces mesures doivent être conformes à la législation dudit Etat; elles ne peuvent être maintenues que pendant le délai nécessaire à l'engagement de poursuites pénales ou d'une procédure d'extradition.

2. Ledit Etat procède immédiatement à une enquête préliminaire en vue d'établir les faits.

3. Toute personne détenue en application du paragraphe 1 du présent article peut communiquer immédiatement avec le plus proche représentant qualifié de l'Etat dont elle a la nationalité ou, s'il s'agit d'une personne apatride, avec le représentant de l'Etat où elle réside habituellement.

4. Lorsqu'un Etat a mis une personne en détention, conformément aux dispositions du présent article, il avise immédiatement de cette détention et des circonstances qui la justifient les Etats visés au paragraphe 1 de l'article 5. L'Etat qui procède à l'enquête préliminaire visée au paragraphe 2 du présent article en communique rapidement les conclusions auxdits Etats et leur indique s'il entend exercer sa compétence.

Article 7

1. L'Etat partie sur le territoire sous la juridiction duquel l'auteur présumé d'une infraction visée à l'article 4 est découvert, s'il n'extrade

andre lovlige foranstaltninger i anvendelse for at sikre hans tilstedeværelse, når den, efter en undersøgelse af tilgængelige oplysninger, finder, at omstændighederne berettiger hertil. Forvaring og andre retsmidler skal foretages som foreskrevet i statens lovgivning, men må kun fortsættes så længe, det er nødvendigt for at muliggøre iværksættelse af strafferetlig retsforfølgning eller udleveringsprocedure.

2. En sådan stat skal øjeblikkelig foretage en foreløbig undersøgelse af de faktiske forhold.

3. Enhver person, som er i forvaring i overensstemmelse med stk. 1, skal have bistand til øjeblikkelig at komme i kontakt med den nærmeste behørig repræsentant for den stat, hvori han er statsborger, eller, hvis han er statsløs, med repræsentanten for den stat, hvor han sædvanligvis opholder sig.

4. Når en stat i overensstemmelse med denne artikel har taget en person i forvaring, skal den øjeblikkelig meddele de stater, der er nævnt i artikel 5, stk. 1, at en sådan person er taget i forvaring og om de omstændigheder, der begrunder hans frihedsberøvelse. Den stat, der foretager den indledende undersøgelse, som er omtalt i stk. 2, skal øjeblikkelig meddele resultaterne til de omtalte stater og skal tilkendegive, om den har til hensigt at udøve jurisdiktion.

Artikel 7

1. Den deltagende stat, under hvis jurisdiktion der befinder sig en person, som påstås at have begået en overtrædelse som nævnt i artikel

shall in the cases contemplated in Article 5, if it does not extradite him, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State. In the cases referred to in Article 5, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in Article 5, paragraph 1.

3. Any person regarding whom proceedings are brought in connection with any of the offences referred to in Article 4 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 8

1. The offences referred to in article 4 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the other conditions provided by

pas ce dernier, soumet l'affaire; dans les cas visés à l'article 5, à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale.

2. Ces autorités prennent leur décision dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de caractère grave en vertu du droit de cet Etat. Dans les cas visés au paragraphe 2 de l'article 5, les règles de preuve qui s'appliquent aux poursuites et à la condamnation ne sont en aucune façon moins rigoureuses que celles qui s'appliquent dans les cas visés au paragraphe 1 de l'article 5.

3. Toute personne poursuivie pour l'une quelconque des infractions visées à l'article 4 bénéficie de la garantie d'un traitement équitable à tous les stades de la procédure.

Article 8

1. Les infractions visées à l'article 4 sont de plein droit comprises dans tout traité d'extradition conclu entre Etats parties. Les Etats parties s'engagent à comprendre lesdites infractions dans tout traité d'extradition à conclure entre eux.

2. Si un Etat partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité est saisi d'une demande d'extradition par un autre Etat partie avec lequel il n'est pas lié par un traité d'extradition, il peut considérer la présente Convention comme constituant la base juridique de l'extradition en ce qui concerne lesdites infractions. L'extradition est su-

4, skal i de i artikel 5 omtalte tilfælde overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning, medmindre den udleverer ham.

2. Disse myndigheder træffer deres beslutning på samme måde som i tilfælde af en almindelig overtrædelse af alvorlig karakter ifølge den pågældende stats lovgivning. I de i artikel 5, stk. 2, nævnte tilfælde skal de bevisekrav, der er påkrævet for retsforfølgning og domsfældelse, på ingen måde være mindre strenge end de, der gælder i de tilfælde, der er nævnt i artikel 5, stk. 1.

3. Enhver person, mod hvem der er indledt retsforfølgning i forbindelse med de overtrædelser, der er omtalt i artikel 4, skal sikres en retfærdig behandling gennem hele retsforfølgningen.

Artikel 8

1. De overtrædelser, der er nævnt i artikel 4, skal anses for at være omfattet af bestemmelserne om udlevering i enhver udleveringsaftale mellem de deltagende stater. De deltagende stater forpligter sig til at inddrage sådanne overtrædelser under bestemmelserne om udlevering i enhver udleveringsaftale, der måtte blive indgået mellem dem.

2. Hvis en deltagende stat, som gør udlevering betinget af en aftale, modtager en anmodning om udlevering fra en anden deltagende stat med hvilken den ikke har nogen udleveringsaftale, kan den anse denne konvention som retligt grundlag for udlevering for sådanne overtrædelser. Udlevering sker under iagttagelse af de andre betingelser,

the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with Article 5, paragraph 1.

Article 9

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of any of the offences referred to in Article 4, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of this Article in conformity with any treaties on mutual judicial assistance that may exist between them.

Article 10

1. Each State Party shall ensure that education and information regarding the prohibition against torture are fully included in the training of law enforcement personnel, civil or military, medical per-

bordonnée aux autres conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

3. Les Etats parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissent lesdites infractions comme cas d'extradition entre eux dans les conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

4. Entre Etats parties lesdites infractions sont considérées aux fins d'extradition comme ayant été commises tant au lieu de leur perpétration que sur le territoire sous la juridiction des Etats tenus d'établir leur compétence en vertu du paragraphe 1 de l'article 5.

Article 9

1. Les Etats parties s'accordent l'entraide judiciaire la plus large possible dans toute procédure pénale relative aux infractions visées à l'article 4, y compris en ce qui concerne la communication de tous les éléments de preuve dont ils disposent et qui sont nécessaires aux fins de la procédure.

2. Les Etats parties s'acquittent de leurs obligations en vertu du paragraphe 1 du présent article en conformité avec tout traité d'entraide judiciaire qui peut exister entre eux.

Article 10

1. Tout Etat partie veille à ce que l'enseignement et l'information concernant l'interdiction de la torture fassent partie intégrante de la formation du personnel civil ou militaire chargé de l'application

der er foreskrevet i den anmodede stats lovgivning.

3. De deltagende stater, der ikke gør udlevering betinget af en aftale, skal anerkende sådanne overtrædelser som overtrædelser, der hjemler udlevering mellem dem, under iagttagelse af de betingelser, der er foreskrevet i den anmodede stats lovgivning.

4. Sådanne overtrædelser skal behandles med henblik på udlevering mellem de deltagende stater, som om de er blevet begået ikke alene på det sted, hvor de er sket, men også på de staters territorium, som skal indrette deres jurisdiktion i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1.

Artikel 9

1. De deltagende stater skal yde hinanden mest mulig bistand i forbindelse med strafretsfølgning, med hensyn til nogen af de overtrædelser, der er nævnt i artikel 4, herunder tilvejebringelse af alle de beviser, der er til deres rådighed og nødvendige for retsfølgningen.

2. De deltagende stater skal opfylde deres forpligtelser ifølge stk. 1 i overensstemmelse med enhver traktat om gensidig retlig bistand, der måtte bestå imellem dem.

Artikel 10

1. Enhver deltagende stat skal sikre, at undervisning og oplysning vedrørende forbudet mod tortur indgår i undervisning og træning af civil og militært rethåndhævelsespersonale, lægeligt personale,

sonnel, public officials and other persons who may be involved in the custody, interrogation or treatment of any individual subjected to any form of arrest, detention or imprisonment.

2. Each State Party shall include this prohibition in the rules or instructions issued in regard to the duties and functions of any such persons.

Article 11

Each State Party shall keep under systematic review interrogation rules, instructions, methods and practices as well as arrangements for the custody and treatment of persons subjected to any form of arrest, detention or imprisonment in any territory under its jurisdiction, with a view to preventing any cases of torture.

Article 12

Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of torture has been committed in any territory under its jurisdiction.

Article 13

Each State Party shall ensure that any individual who alleges he has been subjected to torture in any territory under its jurisdiction has the right to complain to, and to have his case promptly and

des lois, du personnel médical, des agents de la fonction publique et des autres personnes qui peuvent intervenir dans la garde, l'interrogatoire ou le traitement de tout individu arrêté, détenu ou emprisonné de quelque façon que ce soit.

2. Tout Etat partie incorpore ladite interdiction aux règles ou instructions édictées en ce qui concerne les obligations et les attributions de telles personnes.

Article 11

Tout Etat partie exerce une surveillance systématique sur les règles, instructions, méthodes et pratiques d'interrogatoire et sur les dispositions concernant la garde et le traitement des personnes arrêtées, détenues ou emprisonnées de quelque façon que ce soit sur tout territoire sous sa juridiction, en vue d'éviter tout cas de torture.

Article 12

Tout Etat partie veille à ce que les autorités compétentes procèdent immédiatement à une enquête impartiale chaque fois qu'il y a des motifs raisonnables de croire qu'un acte de torture a été commis sur tout territoire sous sa juridiction.

Article 13

Tout Etat partie assure à toute personne qui prétend avoir été soumise à la torture sur tout territoire sous sa juridiction le droit de porter plainte devant les autorités compétentes dudit Etat qui

offentligt ansatte og andre personer, som måtte være involveret i forvaring, forhør eller behandling af enhver person, som er underkastet enhver form for anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling.

2. Enhver i denne konvention deltagende stat skal medtage dette forbud i de regler eller retningslinjer, der er udstedt med henblik på sådanne personers pligter og funktioner.

Artikel 11

Enhver deltagende stat skal til stadighed og systematisk gennemgå regler vedrørende forhør, retningslinjer, metoder og praksis såvel som foranstaltninger vedrørende forvaring og behandling af personer, som er underkastet nogen form for anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling på ethvert territorium under dens jurisdiktion med henblik på at forebygge noget tilfælde af tortur.

Artikel 12

Enhver deltagende stat skal sikre, at dens kompetente myndigheder hurtigt iværksætter en upartisk undersøgelse i ethvert tilfælde, hvor der er rimelig grund til at antage, at en torturhandling er begået på noget territorium under dens jurisdiktion.

Artikel 13

Enhver deltagende stat skal sikre, at enhver person, som hævder, at han har været underkastet tortur på noget territorium under dens jurisdiktion, har ret til at klage til og få sin sag undersøgt hurtigt

F.t. beslutn. vedr. FN-konventionen mod tortur m.v.

impartially examined by, its competent authorities. Steps shall be taken to ensure that the complainant and witnesses are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of his complaint or any evidence given.

procéderont immédiatement et impartialement à l'examen de sa cause. Des mesures seront prises pour assurer la protection du plaignant et des témoins contre tout mauvais traitement ou toute intimidation en raison de la plainte déposée ou de toute déposition faite.

og upartisk af dens kompetente myndigheder. Der skal tages skridt til at sikre, at klageren og vidnerne beskyttes mod enhver mishandling eller trussel som følge af klagen eller en afgivet vidneforklaring.

Article 14

1. Each State Party shall ensure in its legal system that the victim of an act of torture obtains redress and has an enforceable right to fair and adequate compensation, including the means for as full rehabilitation as possible. In the event of the death of the victim as a result of an act of torture, his dependants shall be entitled to compensation.

Article 14

1. Tout Etat partie garanti, dans son système juridique, à la victime d'un acte de torture, le droit d'obtenir réparation et d'être indemnisée équitablement et de manière adéquate, y compris les moyens nécessaires à sa réadaptation la plus complète possible. En cas de mort de la victime résultant d'un acte de torture, les ayants cause de celle-ci ont droit à indemnisation.

Artikel 14

1. Enhver deltagende stat skal i sit retssystem sikre, at et offer for en torturhandling opnår oprejsning og har en eksegibel ret til rimelig og tilstrækkelig erstatning og herunder midler til en så fuldstændig rehabilitering som mulig. I tilfælde af et offers død som følge af en torturhandling, skal de, som han har forsørgerpligt overfor, være berettiget til erstatning.

2. Nothing in this Article shall affect any right of the victim or other persons to compensation which may exist under national law.

2. Le présent article n'exclut aucun droit à indemnisation qu'aurait la victime ou toute autre personne en vertu des lois nationales.

2. Intet i denne artikel skal påvirke nogen ret til erstatning, der måtte tilkomme offeret eller andre personer ifølge national lovgivning.

Article 15

Each State Party shall ensure that any statement which is established to have been made as a result of torture shall not be invoked as evidence in any proceedings, except against a person accused of torture as evidence that the statement was made.

Article 15

Tout Etat partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite.

Artikel 15

Enhver deltagende stat skal sikre, at enhver udtalelse, om hvilken det er fastslået, at den er afgivet som følge af tortur, ikke kan påberåbes som bevis i nogen proces undtagen mod en person, der er tiltalt for tortur, som bevis for, at udtalelsen er afgivet.

Article 16

1. Each State Party shall undertake to prevent in any territory under its jurisdiction other acts of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment which do not amount to torture as defined in Article 1, when such acts

Article 16

1. Tout Etat partie s'engage à interdire dans tout territoire sous sa juridiction d'autres actes constitutifs de peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants qui ne sont pas des actes de torture telle qu'elle est définie à l'article

Artikel 16

1. Enhver deltagende stat skal på ethvert territorium under sin jurisdiktion påtage sig at forhindre andre handlinger, som indebærer grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, som ikke udgør tortur som defineret

are committed by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. In particular, the obligations contained in Articles 10, 11, 12 and 13 shall apply with the substitution for references to torture of references to other forms of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. The provisions of this Convention are without prejudice to the provisions of any other international instrument or national law which prohibits cruel, inhuman or degrading treatment or punishment or which relates to extradition or expulsion.

PART II

Article 17

1. There shall be established a Committee against Torture (hereinafter referred to as the Committee) which shall carry out the functions hereinafter provided. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity. The experts shall be elected by the States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution and to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may

premier lorsque de tels actes sont commis par un agent de la fonction publique ou toute autre personne agissant à titre officiel, ou à son instigation ou avec son consentement exprès ou tacite. En particulier, les obligations énoncées aux articles 10, 11, 12 et 13 sont applicables moyennant le remplacement de la mention de la torture par la mention d'autres formes de peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants.

2. Les dispositions de la présente Convention sont sans préjudice des dispositions de tout autre instrument international ou de la loi nationale qui interdisent les peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, ou qui ont trait à l'extradition ou à l'expulsion.

DEUXIEME PARTIE

Article 17

1. Il est institué un Comité contre la torture (ci-après dénommé le Comité) qui a les fonctions définies ci-après. Le Comité est composé de dix experts de haute moralité et possédant une compétence reconnue dans le domaine des droits de l'homme, qui siègent à titre personnel. Les experts sont élus par les Etats parties, compte tenu d'une répartition géographique équitable et de l'intérêt que présente la participation aux travaux du Comité de quelques personnes ayant une expérience juridique.

2. Les membres du Comité sont élus au scrutin secret sur une liste de candidats désignés par les Etats parties. Chaque Etat partie peut dé-

i artikel 1, når sådanne handlinger er foretaget af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. I særdeleshed skal de forpligtelser, der er indeholdt i artiklerne 10, 11, 12 og 13 anvendes således, at henvisninger til andre former for grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf træder i stedet for henvisninger til tortur.

2. Forholdsreglerne i denne konvention er uden præjudicerende virkning for bestemmelserne i noget andet folkeretligt instrument eller national lovgivning, der forbyder grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller som vedrører udlevering eller udvisning.

KAPITEL II

Artikel 17

1. Der oprettes en komité mod tortur (i det følgende betegnet Komiteen), der skal varetage de nedenfor fastsatte opgaver. Komiteen skal bestå af ti eksperter af høj moralsk anseelse, som har sagskundskab med hensyn til menneskerettigheder. De skal virke i deres personlige egenskab. Eksperterne vælges af de deltagende stater, under hensyntagen til ligelig geografisk fordeling og til fordelene ved at nogle af medlemmerne har juridisk erfaring.

2. Komiteens medlemmer vælges ved hemmelig afstemning på grundlag af en fortegnelse over personer, der er indstillet af de deltagende sta-

nominate one person from among its own nationals. States Parties shall bear in mind the usefulness of nominating persons who are also members of the Human Rights Committee established under the International Covenant on Civil and Political Rights and who are willing to serve on the Committee against Torture.

3. Elections of the members of the Committee shall be held at biennial meetings of States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

4. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of this Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. However, the term of five of the members

signer un candidat choisi parmi ses ressortissants. Les Etats parties tiennent compte de l'intérêt qu'il y a à désigner des candidats qui soient également membres du Comité des droits de l'homme institué en vertu du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et qui soient disposés à siéger au Comité contre la torture.

3. Les membres du Comité sont élus au cours de réunions biennales des Etats parties convoquées par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. A ces réunions, où le quorum est constitué par les deux tiers des Etats parties, sont élus membres du Comité les candidats qui obtiennent le plus grand nombre de voix et la majorité absolue des votes des représentants des Etats parties présents et votants.

4. La première élection aura lieu au plus tard six mois après la date d'entrée en vigueur de la présente Convention. Quatre mois au moins avant la date de chaque élection, le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies envoie une lettre aux Etats parties pour les inviter à présenter leurs candidatures dans un délai de trois mois. Le Secrétaire général dresse une liste par ordre alphabétique de tous les candidats ainsi désignés, avec indication des Etats parties qui les ont désignés, et la communique aux Etats parties.

5. Les membres du Comité sont élus pour quatre ans. Ils sont rééligibles s'ils sont présentés à nouveau. Toutefois, le mandat de cinq des membres élus lors de la première

ter. Enhver deltagende stat kan indstille en person, der er statsborger i den pågældende stat. De deltagende stater skal være opmærksomme på fordelene ved at indstille personer, der også er medlemmer af Menneskerettighedskomiteen, der er oprettet under den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, og som er villige til at virke i Komiteen mod Tortur.

3. Valg af Komiteens medlemmer finder sted hvert andet år på et af De forenede Nationers Generalsekretær indkaldt møde mellem de deltagende stater. Ved disse møder, der for at være beslutningsdygtige kræver deltagelse af to tredjedele af de deltagende stater, indvælges i Komiteen de personer, der opnår flest stemmer og et absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

4. Det første valg finder sted senest seks måneder efter denne konventions ikrafttrædelsesdato. Mindst fire måneder før tidspunktet for hvert valg, skal De forenede Nationers Generalsekretær sende et brev til de deltagende stater og opfordre dem til inden tre måneder at indstille kandidater til Komiteen. Generalsekretæren udarbejder en alfabetisk fortegnelse over samtlige således indstillede personer med angivelse af de deltagerstater, der har indstillet dem, og fremsender fortegnelsen til de deltagende stater.

5. Komiteens medlemmer vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges, såfremt de genindstilles. Funktionstiden for fem af de medlemmer, der vælges ved det første

electd at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 3 of this article.

6. If a member of the Committee dies or resigns or for any other cause can no longer perform his Committee duties, the State Party which nominated him shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of his term, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

7. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 18

1. The Committee shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Committee shall establish its own rules of procedure, but these rules shall provide, *inter alia*, that:

(a) Six members shall constitute a quorum;

élection prendra fin au bout de deux ans; immédiatement après la première élection, le nom de ces cinq membres sera tiré au sort par le président de la réunion mentionnée au paragraphe 3 du présent article.

6. Si un membre du Comité décède, se démet de ses fonctions ou n'est plus en mesure pour quelque autre raison de s'acquitter de ses attributions au Comité, l'Etat partie qui l'a désigné comme parmi ses ressortissants un autre expert qui siège au Comité pour la partie du mandat restant à courir, sous réserve de l'approbation de la majorité des Etats parties. Cette approbation est considérée comme acquise à moins que la moitié des Etats parties ou davantage n'émettent une opinion défavorable dans un délai de six semaines à compter du moment où ils ont été informés par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies de la nomination proposée.

7. Les Etats parties prennent à leur charge les dépenses des membres du Comité pour la période où ceux-ci s'acquittent de fonctions au Comité.

Article 18

1. Le Comité élit son bureau pour une période de deux ans. Les membres du bureau sont rééligibles.

2. Le Comité établit lui-même son règlement intérieur; celui-ci doit, toutefois, contenir notamment les dispositions suivantes :

a) Le quorum est de six membres;

valg, udløber dog efter to års forløb; straks efter første valg udpeges disse fem medlemmer ved lodtrækning foretaget af formanden for det i stk. 3. nævnte møde.

6. Hvis et medlem af Komiteen dør eller træder tilbage eller af nogen anden grund ikke længere kan udføre sine forpligtelser i Komiteen, udpeger den deltagende stat, som indstillede ham, en anden ekspert blandt sine statsborgere til at virke for den resterende del af perioden, med forbehold af godkendelse af flertallet af de deltagende stater. Godkendelsen skal betragtes som givet, medmindre halvdelen eller derover af de deltagende stater svarer benægtende inden seks uger efter at have modtaget meddelelse fra De forenede Nations Generalsekretær om den foreslåede udnævnelse.

7. De deltagende stater dækker Komiteens medlemmers udgifter under udførelse af deres virksomhed for Komiteen.

Artikel 18

1. Komiteen vælger personer til at beklæde tillidsposter for en periode på to år. De kan genvælges.

2. Komiteen fastsætter selv sin forretningsorden, som dog skal indeholde bestemmelser bl.a. om at:

a) Komiteen er beslutningsdygtig, når seks medlemmer er til stede;

(b) Decisions of the Committee shall be made by a majority vote of the members present.

3. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under this Convention.

4. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee. After its initial meeting, the Committee shall meet at such times as shall be provided in its rules of procedure.

5. The States Parties shall be responsible for expenses incurred in connection with the holding of meetings of the States Parties and of the Committee, including reimbursement to the United Nations for any expenses, such as the cost of staff and facilities, incurred by the United Nations pursuant to paragraph 3 of this Article.

Article 19

1. The States Parties shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have taken to give effect to their undertakings under this Convention, within one year after the entry into force of the Convention for the State Party concerned. Thereafter the States Parties shall submit supplementary reports every four years on any new measures taken and such other reports as the Committee may

b) Les décisions du Comité sont prises à la majorité des membres présents.

3. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies met à la disposition du Comité le personnel et les installations matérielles qui lui sont nécessaires pour s'acquitter efficacement des fonctions qui lui sont confiées en vertu de la présente Convention.

4. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies convoque les membres du Comité pour la première réunion. Après sa première réunion, le Comité se réunit à toute occasion prévue par son règlement intérieur.

5. Les Etats parties prennent à leur charge les dépenses occasionnées par la tenue de réunions des Etats parties et du Comité, y compris le remboursement à l'Organisation des Nations Unies de tous frais, tels que dépenses de personnel et coût d'installations matérielles, que l'Organisation aura engagées conformément au paragraphe 3 du présent article.

Article 19

1. Les Etats parties présentent au Comité, par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, des rapports sur les mesures qu'ils ont prises pour donner effet à leurs engagements en vertu de la présente Convention, dans un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur de la Convention pour l'Etat partie intéressé. Les Etats parties présentent ensuite des rapports complémentaires tous les quatre ans sur toutes nouvelles mesures

b) Komiteens beslutninger skal træffes med et flertal af de tilstedeværende medlemmers stemmer.

3. De forenede Nationers Generalsekretær stiller personale og øvrige hjælpemidler til rådighed for Komiteen i det omfang, det er nødvendigt, for at Komiteen effektivt kan udøve sine funktioner i henhold til denne konvention.

4. De forenede Nationers Generalsekretær indkalder komiteen til det første møde. Senere møder afholdes på sådanne tidspunkter, som fastsættes i Komiteens forretningsorden.

5. De deltagende stater afholder de udgifter, der opstår i forbindelse med afholdelse af de deltagende staters og Komiteens møder, herunder godtgørelse af De forenede Nationer for enhver udgift, så som omkostninger til personale og øvrige hjælpemidler, som De forenede Nationer pådrager sig ifølge stk. 3.

Artikel 19

1. De deltagende stater afgiver gennem De forenede Nationers Generalsekretær beretninger til Komiteen om de foranstaltninger, de har truffet for at gennemføre deres forpligtelser ifølge konventionen, inden et år fra konventionens ikrafttræden i den pågældende deltagerstat. Herefter afgiver de deltagende stater supplerende beretninger hvert fjerde år om hver ny foranstaltning, der er truffet, samt sådanne andre beretninger, som Komiteen måtte ud-

request.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee which may make such general comments on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. That State Party may respond with any observations it chooses to the Committee.

4. The Committee may, at its discretion, decide to include any comments made by it in accordance with paragraph 3 of this Article, together with the observations thereon received from the State Party concerned, in its annual report made in accordance with Article 24. If so requested by the State Party concerned, the Committee may also include a copy of the report submitted under paragraph 1 of this Article.

Article 20

1. If the Committee receives reliable information which appears to it to contain well-founded indications that torture is being systematically practised in the territory of a State Party, the Committee shall invite that State Party to co-operate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations which may have been submitted by the State Party concerned, as well as any other relevant information available to it, the Com-

prises, et tous autres rapports demandés par le Comité.

2. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies transmet les rapports à tous les Etats parties.

3. Chaque rapport est étudié par le Comité, qui peut faire les commentaires d'ordre général sur le rapport qu'il estime appropriés et qui transmet lesdits commentaires à l'Etat partie intéressé. Cet Etat partie peut communiquer en réponse au Comité toutes observations qu'il juge utiles.

4. Le Comité peut, à sa discrétion, décider de reproduire dans le rapport annuel qu'il établit conformément à l'article 24 tous commentaires formulés par lui en vertu du paragraphe 3 du présent article, accompagnés des observations reçues à ce sujet de l'Etat partie intéressé. Si l'Etat partie intéressé le demande, le Comité peut aussi reproduire le rapport présenté au titre du paragraphe 1 du présent article.

Article 20

1. Si le Comité reçoit des renseignements crédibles qui lui semblent contenir des indications bien fondées que la torture est pratiquée systématiquement sur le territoire d'un Etat partie, il invite ledit Etat à coopérer dans l'examen des renseignements et, à cette fin, à lui faire part de ses observations à ce sujet.

2. En tenant compte de toutes observations éventuellement présentées par l'Etat partie intéressé et de tous autres renseignements pertinents dont il dispose, le Comité

bede sig.

2. De forenede Nationers Generalsekretær fremsender beretningerne til alle de deltagende stater.

3. Komiteen behandler hver enkelt beretning og kan fremkomme med sådanne generelle bemærkninger til beretningen, som den måtte anse for passende, og fremsender disse til den pågældende deltagende stat. Den deltagende stat kan svare Komiteen med sådanne bemærkninger, som den måtte ønske.

4. Komiteen kan, efter eget skøn, beslutte at medtage enhver bemærkning den er fremkommet med i henhold til stk. 3 sammen med de bemærkninger, der er modtaget fra den pågældende stat i sin årlige beretning i henhold til artikel 24. Komiteen kan også medtage en kopi af den i henhold til stk. 1 afgivne beretning, hvis den pågældende stat anmoder herom.

Artikel 20

1. Hvis Komiteen modtager pålidelige oplysninger, som synes at indeholde velbegrundede tilkendegivelser om, at tortur anvendes systematisk på en deltagende stats territorium, opfordrer Komiteen den deltagende stat til at samarbejde ved undersøgelsen af oplysningerne og med henblik herpå at fremsende bemærkninger med hensyn til de pågældende oplysninger.

2. Idet Komiteen tager hensyn til enhver bemærkning, som er afgivet af den pågældende stat, såvel som enhver anden relevant forhåndenværende oplysning, kan den,

mittee may, if it decides that this is warranted, designate one or more of its members to make a confidential inquiry and to report to the Committee urgently.

3. If an inquiry is made in accordance with paragraph 2 of this Article, the Committee shall seek the co-operation of the State Party concerned. In agreement with that State Party, such an inquiry may include a visit to its territory.

4. After examining the findings of its member or members submitted in accordance with paragraph 2 of this Article, the Committee shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments or suggestions which seem appropriate in view of the situation.

5. All the proceedings of the Committee referred to in paragraphs 1 to 4 of this Article shall be confidential, and at all stages of the proceedings the co-operation of the State Party shall be sought. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2, the Committee may, after consultations with the State Party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its annual report made in accordance with Article 24.

Article 21

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this Article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Par-

peut, s'il juge que cela se justifie, charger un ou plusieurs de ses membres de procéder à une enquête confidentielle et de lui faire rapport d'urgence.

3. Si une enquête est faite en vertu du paragraphe 2 du présent article, le Comité recherche la coopération de l'Etat partie intéressé. En accord avec cet Etat partie, l'enquête peut comporter une visite sur son territoire.

4. Après avoir examiné les conclusions du membre ou des membres qui lui sont soumises conformément au paragraphe 2 du présent article, le Comité transmet ces conclusions à l'Etat partie intéressé, avec tous commentaires ou suggestions qu'il juge appropriés compte tenu de la situation.

5. Tous les travaux du Comité dont il est fait mention aux paragraphes 1 à 4 du présent article sont confidentiels et, à toutes les étapes des travaux, on s'efforce d'obtenir la coopération de l'Etat partie. Une fois achevés ces travaux relatifs à une enquête menée en vertu du paragraphe 2, le Comité peut, après consultations avec l'Etat partie intéressé, décider de faire figurer un compte rendu succinct des résultats des travaux dans le rapport annuel qu'il établit conformément à l'article 24.

Article 21

1. Tout Etat partie à la présente Convention peut, en vertu du présent article, déclarer à tout moment qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des communications dans lesquelles un Etat partie pré-

hvis den beslutter, at det er berettiget, udpege en eller flere af sine medlemmer til at foretage en fortrolig undersøgelse og rapportere til Komiteen herom uden ophør.

3. Hvis der foretages en undersøgelse i henhold til stk. 2, skal Komiteen søge at opnå den pågældende stats samarbejde. Efter aftale med den deltagende stat kan en sådan undersøgelse omfatte et besøg til dens territorium.

4. Efter en gennemgang af resultatet af medlemmets eller medlemmernes undersøgelse i henhold til stk. 2 videresender Komiteen disse resultater til den pågældende deltagende stat sammen med enhver bemærkning eller ethvert forslag, som synes passende i situationen.

5. Alle Komiteens skridt i medfør af stk. 1 til 4 er fortrolige, og samarbejde med den deltagende stat skal søges på ethvert trin i sagen. Efter at proceduren med henblik på en undersøgelse i henhold til stk. 2 er blevet tilendebragt, kan Komiteen efter rådslagning med den pågældende deltagende stat beslutte at medtage en kortfattet redegørelse for udfaldet af bestræbelserne i sin årlige rapport afgivet i henhold til artikel 24.

Artikel 21

1. En i denne konvention deltagende stat kan når som helst erklære i henhold til denne artikel, at den anerkender Komiteens kompetence til at modtage og behandle henvendelser, hvorved en deltagende stat gør gældende, at en

ty is not fulfilling its obligations under this Convention. Such communications may be received and considered according to the procedures laid down in this Article only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be dealt with by the Committee under this Article if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this Article shall be dealt with in accordance with the following procedure:

- (a) If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State Party. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State which sent the communication an explanation or any other statement in writing clarifying the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;
- (b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States Parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right

tend qu'un autre Etat partie ne s'acquitte pas de ses obligations au titre de la présente Convention. Ces communications ne peuvent être reçues et examinées conformément au présent article que si elles émanent d'un Etat partie qui a fait une déclaration reconnaissant, en ce qui le concerne, la compétence du Comité. Le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un Etat partie qui n'a pas fait une telle déclaration. La procédure ci-après s'applique à l'égard des communications reçues en vertu du présent article :

- a) Si un Etat partie à la présente Convention estime qu'un autre Etat également partie à la Convention n'en applique pas les dispositions, il peut appeler, par communication écrite, l'attention de cet Etat sur la question. Dans un délai de trois mois à compter de la date de réception de la communication, l'Etat destinataire fera tenir à l'Etat qui a adressé la communication des explications ou toutes autres déclarations écrites elucidant la question, qui devront comprendre, dans toute la mesure possible et utile, des indications sur ses règles de procédure et sur les moyens de recours, soit déjà utilisés, soit en instance, soit encore ouverts;
- b) Si, dans un délai de six mois à compter de la date de réception de la communication originale par l'Etat destinataire, la question n'est pas réglée à la satisfaction des deux Etats parties intéressés,

anden deltagerstat ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til denne konvention. Sådanne henvendelser kan kun modtages og behandles ifølge reglerne i denne artikel, hvis de hidrører fra en deltagerstat, som har afgivet en erklæring om, at den for sit vedkommende anerkender Komiteens kompetence. Komiteen må ikke behandle nogen henvendelse, der vedrører en deltagerstat, som ikke har afgivet en sådan erklæring. Henvendelser, der modtages i henhold til denne artikel, behandles i overensstemmelse med følgende regler:

- a) Hvis en deltagende stat finder, at en anden deltagerstat ikke opfylder bestemmelserne i denne konvention, kan den ved skriftlig henvendelse gøre den anden deltagerstat opmærksom herpå. Inden tre måneder efter modtagelsen af henvendelsen skal den modtagende stat give den stat, som har fremsendt henvendelsen, en redegørelse eller anden skriftlig udtalelse, der belyser sagen, og som i det omfang det er muligt og sagen vedkommende, angiver de interne regler og retsmidler, som har været anvendt, som er under anvendelse, eller som vil kunne anvendes i sagen.
- b) Såfremt sagen ikke er bilagt til begge staters tilfredshed inden seks måneder efter, at den modtagende stat har modtaget den oprindelige henvendelse, har hver af staterne ret til at indbringe sagen for Ko-

- to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;
- (c) The Committee shall deal with a matter referred to it under this Article only after it has ascertained that all domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention;
- (d) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this Article;
- (e) Subject to the provisions of subparagraph (c), the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of respect for the obligations provided for in this Convention. For this purpose, the Committee may, when appropriate, set up an *ad hoc* conciliation commission;
- (f) In any matter referred to it under this Article, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), to supply any relevant information;
- l'un comme l'autre auront le droit de la soumettre au Comité, en adressant une notification au Comité, ainsi, qu'à l'autre Etat intéressé;
- c) Le Comité ne peut connaître d'une affaire qui lui est soumise en vertu du présent article qu'après s'être assuré que tous les recours internes disponibles ont été utilisés et épuisés, conformément aux principes de droit international généralement reconnus. Cette règle ne s'applique pas dans les cas où les procédures de recours excèdent des délais raisonnables ni dans les cas où il est peu probable que les procédures de recours donneraient satisfaction à la personne qui est la victime de la violation de la présente Convention;
- d) Le Comité tient ses séances à huis clos lorsqu'il examine les communications prévues au présent article;
- e) Sous réserve des dispositions de l'alinéa c), le Comité met ses bons offices à la disposition des Etats parties intéressés, afin de parvenir à une solution amiable de la question, fondée sur le respect des obligations prévues par la présente Convention. A cette fin, le Comité peut, s'il l'estime opportun, établir une commission de conciliation *ad hoc*;
- f) Dans toute affaire qui lui est soumise en vertu du présent article, le Comité peut demander aux Etats parties intéressés, visés à l'alinéa b), de lui fournir tout renseignement perti-
- miteen ved meddelelse til denne samt til den anden stat.
- c) Komiteen må først behandle en sag, der er indbragt for den ifølge denne artikel, når den har sikret sig, at alle de retsmidler, der er til rådighed i den pågældende stat, er anvendt og udtømt i overensstemmelse med de i folkeretten almindeligt anerkendte principper. Dette gælder ikke, hvor anvendelsen af retsmidlerne trækker urimeligt i langdrag, eller hvor det er usandsynligt, at de vil give en effektiv afhjælpning for den person, som er offer for krænkelse af denne konvention.
- d) Komiteen træder sammen for lukkede døre, når den behandler henvendelser i henhold til denne artikel.
- e) Med forbehold af bestemmelserne i litra c) skal Komiteen tilbyde de pågældende deltagerstater sin bistand med henblik på en mindelig løsning af sagen på grundlag af respekt for de forpligtelser, der er foreskrevet i denne konvention. Til dette formål kan Komiteen, når det er belejligt, nedsætte en *ad hoc* mæglingskommission.
- f) I enhver sag, der indbringes for Komiteen i henhold til denne artikel, kan denne anmode de i litra b) omhandlede deltagerstater om at tilvejebringe enhver oplysning af betydning for

- nent;
- g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;
- g) Les Etats parties intéressés, visés à l'alinéa b), ont le droit de se faire représenter lors de l'examen de l'affaire par le Comité et de présenter des observations oralement ou par écrit, ou sous l'une et l'autre forme;
- g) De i litra b) omhandlede deltagerstater har ret til at lade sig repræsentere, når sagen behandles i Komiteen og til at fremkomme med mundtlige og/eller skriftlige indlæg.
- (h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b), submit a report:
- h) Le Comité doit présenter un rapport dans un délai de douze mois à compter du jour où il a reçu la notification visée à l'alinéa b) :
- h) Komiteen afgiver inden for tolv måneder efter datoen for modtagelsen af en meddelelse i henhold til litra b), beretning:
- (i) If a solution within the terms of subparagraph (e) is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;
- i) Si une solution a pu être trouvée conformément aux dispositions de l'alinéa e), le Comité se borne dans son rapport à un bref exposé des faits et de la solution intervenue;
- i) hvis der er opnået en løsning efter bestemmelserne i litra e), begrænser Komiteen sin beretning til en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder og den opnåede løsning.
- (ii) If a solution within the terms of subparagraph (e) is not reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts; the written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report.
- ii) Si une solution n'a pu être trouvée conformément aux dispositions de l'alinéa e), le Comité se borne, dans son rapport, à un bref exposé des faits; le texte des observations écrites et le procès-verbal des observations orales présentées par les Etats parties intéressés sont joints au rapport.
- ii) Hvis der ikke er opnået en løsning efter bestemmelserne i litra e), begrænser Komiteen sin beretning til en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder; de skriftlige indlæg samt en gengivelse af de pågældende deltagerstaters mundtlige indlæg vedlægges beretningen.

In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

Pour chaque affaire, le rapport est communiqué aux Etats parties intéressés.

Beretningen fremsendes i alle tilfælde til de pågældende deltagerstater.

2. The provisions of this Article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this Article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other

2. Les dispositions du présent article entreront en vigueur lorsque cinq Etats parties à la présente Convention auront fait la déclaration prévue au paragraphe 1 du présent article. Ladite déclaration est déposée par l'Etat partie auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en communique

2. Bestemmelserne i denne artikel træder i kraft, når fem af de i denne konvention deltagende stater har afgivet erklæring i henhold til stk. 1. Sådanne erklæringer deponeres af deltagerstaterne hos De forenede Nationers Generalsekretær, som fremsender genparter deraf til de øvrige deltagerstater. En erklæring

States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by any State Party shall be received under this Article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

Article 22

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this Article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of violation by a State Party of the provisions of the Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under this Article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of this Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 2, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to this Con-

copie aux autres Etats parties. Une déclaration peut être retirée à tout moment au moyen d'une notification adressée au Secrétaire général. Ce retrait est sans préjudice de l'examen de toute question qui fait l'objet d'une communication déjà transmise en vertu du présent article; aucune autre communication d'un Etat partie ne sera reçue en vertu du présent article après que le Secrétaire général aura reçu notification du retrait de la déclaration, à moins que l'Etat partie intéressé ait fait une nouvelle déclaration.

Article 22

1. Tout Etat partie à la présente Convention peut, en vertu du présent article, déclarer à tout moment qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des communications présentées par ou pour le compte de particuliers relevant de sa juridiction qui prétendent être victimes d'une violation, par un Etat partie, des dispositions de la Convention. Le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un Etat partie qui n'a pas fait une telle déclaration.

2. Le Comité déclare irrecevable toute communication soumise en vertu du présent article qui est anonyme ou qu'il considère être un abus du droit de soumettre de telles communications, ou être incompatible avec les dispositions de la présente Convention.

3. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, le Comité porte toute communication qui lui est soumise en vertu du présent article à l'attention de l'Etat partie à la

kan når som helst trækkes tilbage ved en meddelelse til Generalsekretæren. En sådan tilbagetrækning berører ikke behandlingen af en sag, hvorom henvendelse allerede er sket i henhold til denne artikel. Efter at meddelelse om erklæringens tilbagetrækning er modtaget af Generalsekretæren, må yderligere henvendelser ikke modtages fra nogen deltagerstat, medmindre den pågældende deltagerstat har afgivet en ny erklæring.

Artikel 22

1. En i denne konvention deltagende stat kan når som helst erklære i henhold til denne artikel, at den anerkender Komiteens kompetence til at modtage og behandle henvendelser fra eller på vegne af enkeltpersoner, der er undergivet dens jurisdiktion, og som hævder at være ofre for en deltagerstats krænkelse af bestemmelser i konventionen. Komiteen må ikke behandle nogen henvendelse, der vedrører en deltagerstat, som ikke har afgivet en sådan erklæring.

2. Komiteen skal afvise enhver henvendelse i henhold til denne artikel, som er anonym, eller som Komiteen anser for at være misbrug af retten til at foretage sådanne henvendelser eller for at være uforenelig med konventionens bestemmelser.

3. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 2 skal Komiteen gøre den deltagende stat, som har afgivet en erklæring i henhold til stk. 1, og som hævdes at krænke nogen

vention which has made a declaration under paragraph 1 and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

4. The Committee shall consider communications received under this Article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned.

5. The Committee shall not consider any communications from an individual under this Article unless it has ascertained that:

- (a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;
- (b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this Article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

présente Convention qui a fait une déclaration en vertu du paragraphe 1 et a prétendument violé l'une quelconque des dispositions de la Convention. Dans les six mois qui suivent, ledit Etat soumet par écrit au Comité des explications ou déclarations éclaircissant la question et indiquant, le cas échéant, les mesures qu'il pourrait avoir prises pour remédier à la situation.

4. Le Comité examine les communications reçues en vertu du présent article en tenant compte de toutes les informations qui lui sont soumises par ou pour le compte du particulier et par l'Etat partie intéressé.

5. Le Comité n'examinera aucune communication d'un particulier conformément au présent article sans s'être assuré que :

- a) La même question n'a pas été et n'est pas en cours d'examen devant une autre instance internationale d'enquête ou de règlement;
- b) Le particulier a épuisé tous les recours internes disponibles; cette règle ne s'applique pas si les procédures de recours excèdent des délais raisonnables ou s'il est peu probable qu'elles donneraient satisfaction au particulier qui est la victime d'une violation de la présente Convention.

6. Le Comité tient ses séances à huis clos lorsqu'il examine les communications prévues dans le présent article.

7. Le Comité fait part de ses constatations à l'Etat partie intéressé et au particulier.

bestemmelse i konventionen, bekendt med enhver henvendelse, som Komiteen modtager i henhold til denne artikel. Inden seks måneder skal den modtagende stat tilstille Komiteen en skriftlig redegørelse eller udtalelse, som belyser sagen og angiver de eventuelle foranstaltninger, staten måtte have truffet.

4. Komiteen skal behandle henvendelser, der er modtaget i henhold til denne artikel i lyset af alle de oplysninger, der er stillet til dens rådighed af eller på vegne af klageren og af den pågældende stat.

5. Komiteen må ikke behandle en henvendelse modtaget fra en enkeltperson i henhold til denne artikel, medmindre den har sikret sig at:

- a) den samme sag ikke har været eller er genstand for behandling efter andre regler om international undersøgelse eller bilæggelse;
- b) den pågældende har udtømt alle de nationale retsmidler, der står til rådighed. Dette gælder dog ikke, hvor anvendelsen af retsmidlerne trækker urimeligt i langdrag, eller hvor det er usandsynligt, at de vil give en effektiv afhjælpning for den person, der er offer for krænkelse af denne konvention.

6. Komiteen træder sammen for lukkede døre, når den behandler henvendelser i henhold til denne artikel.

7. Komiteen underretter den pågældende deltagerstat og klageren om sine synspunkter.

8. The provisions of this Article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this Article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this Article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under this Article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 23

The members of the Committee and of the *ad hoc* conciliation commissions which may be appointed under Article 21, paragraph 1 (e), shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 24

The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and

8. Les dispositions du présent article entreront en vigueur lorsque cinq Etats parties à la présente Convention auront fait la déclaration prévue au paragraphe 1 du présent article. Ladite déclaration est déposée par l'Etat partie auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en communique copie aux autres Etats parties. Une déclaration peut être retirée à tout moment au moyen d'une notification adressée au Secrétaire général. Ce retrait est sans préjudice de l'examen de toute question qui fait l'objet d'une communication déjà transmise en vertu du présent article; aucune autre communication soumise par ou pour le compte d'un particulier ne sera reçue en vertu du présent article après que le Secrétaire général aura reçu notification du retrait de la déclaration, à moins que l'Etat intéressé ait fait une nouvelle déclaration.

Article 23

Les membres du Comité et les membres des commissions de conciliation *ad hoc* qui pourraient être nommés conformément à l'alinéa e) du paragraphe 1 de l'article 21 ont droit aux facilités, privilèges et immunités reconnus aux experts en mission pour l'Organisation des Nations Unies, tels qu'ils sont énoncés dans les sections pertinentes de la Convention sur les privilèges et les immunités des Nations Unies.

Article 24

Le Comité présente aux Etats parties et à l'Assemblée générale de l'Organisation des Nations Unies un rapport an-

8. Bestemmelserne i denne artikel træder i kraft, når fem af de i denne konvention deltagende stater har afgivet erklæring i henhold til stk. 1. Sådanne erklæringer deponeres af deltagerstaterne hos De forenede Nationers Generalsekretær, som fremsender genparter deraf til de øvrige deltagerstater. En erklæring kan når som helst trækkes tilbage ved en meddelelse til Generalsekretæren. En sådan tilbagetrækning berører ikke behandlingen af en sag, hvorom henvendelse allerede er sket i henhold til denne artikel. Efter at meddelelsen om erklæringens tilbagetrækning er modtaget af Generalsekretæren, må yderligere henvendelser ikke modtages fra eller for nogen enkeltperson, medmindre den pågældende deltagerstat har afgivet en ny erklæring.

Artikel 23

Medlemmerne af Komiteen og af de *ad hoc* mæglingskommissioner, der måtte blive nedsat i henhold til artikel 21, stk. 1 litra e), er berettigede til de samme lettelser, rettigheder og immuniteter, som tilkommer De forenede Nationers udsendte eksperter i henhold til herom gældende bestemmelser i konventionen om De forenede Nationers rettigheder og immuniteter.

Artikel 24

Komiteen afgiver en årlig beretning om sine aktiviteter i henhold til denne konvention til deltagerstaterne og til De

to the General Assembly of the United Nations.

nuel sur les activités qu'il aura entreprises en application de la présente Convention.

forenede Nationers Generalforsamling.

PART III

Article 25

1. This Convention is open for signature by all States.

2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

This Convention is open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 27

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not recognize the com-

TROISIEME PARTIE

Article 25

1. La présente Convention est ouverte à la signature de tous les Etats.

2. La présente Convention est sujette à ratification. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 26

Tous les Etats peuvent adhérer à la présente Convention. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 27

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour après la date du dépôt auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies du vingtième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour tout Etat qui ratifiera la présente Convention ou y adhérera après le dépôt du vingtième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après la date du dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Article 28

1. Chaque Etat pourra, au moment où il signera ou ratifiera la présente Convention ou y adhérera, déclarer qu'il ne reconnaît pas la compéten-

AFSNIT III

Artikel 25

1. Denne konvention kan undertegnes af enhver stat.

2. Denne konvention skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 26

Denne konvention kan tiltrædes af alle stater. Tiltrædelse sker ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos De forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 27

1. Denne konvention træder i kraft den tredivte dag efter datoen for deponeringen af det tyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De forenede Nationers Generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne konvention efter deponeringen af det tyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft på den tredivte dag efter deponeringen af dens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 28

1. Enhver stat kan, ved tidspunktet for undertegnelse eller ratifikation af denne konvention eller tiltrædelse af den, erklære, at den ikke an-

petence of the Committee provided for in Article 20.

2. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 of this Article may, at any time, withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General to all the States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this Article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have notified the Secretary-General of the United Nations that they have ac-

ce accordée au Comité aux termes de l'article 20.

2. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 29

1. Tout Etat partie à la présente Convention pourra proposer un amendement et déposer sa proposition auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. Le Secrétaire général communiquera la proposition d'amendement aux Etats parties en leur demandant de lui faire savoir s'ils sont favorables à l'organisation d'une conférence d'Etats parties en vue de l'examen de la proposition et de sa mise aux voix. Si, dans les quatre mois qui suivent la date d'une telle communication, le tiers au moins des Etats parties se prononcent en faveur de la tenue de ladite conférence, le Secrétaire général organisera la conférence sous les auspices de l'Organisation des Nations Unies. Tout amendement adopté par la majorité des Etats parties présents et votants à la conférence sera soumis par le Secrétaire général à l'acceptation de tous les Etats parties.

2. Un amendement adopté selon les dispositions du paragraphe 1 du présent article entrera en vigueur lorsque les deux tiers des Etats parties à la présente Convention auront informé le Secrétaire général de l'Organisation des

erkender Komiteens kompetence som foreskrevet i art. 20.

2. Enhver deltagende stat, der har taget forbehold i overensstemmelse med stk. 1, kan når som helst trække sit forbehold tilbage ved meddelelse til De forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 29

1. Enhver i denne konvention deltagende stat kan stille ændringsforslag og indsende det til De forenede Nationers Generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter give meddelelse om den foreslåede ændring til de deltagende stater med anmodning om at blive underrettet, såfremt deltagerstaterne ønsker en konference med det formål at behandle og stemme om forslaget. Hvis mindst en tredjedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for en sådan meddelelse ønsker en sådan konference, skal Generalsekretæren sammenkalde konferencen under De forenede Nationers auspicer. Enhver ændring, der vedtages af et flertal af de stater, der er til stede og afgiver deres stemme ved konferencen, fremsendes af Generalsekretæren til alle deltagende stater til godkendelse.

2. Et ændringsforslag der vedtages i overensstemmelse med stk. 1 træder i kraft, når to tredjedele af de deltagende stater i denne konvention har meddelt De forenede Nationers generalsekretær, at de har godkendt det i overens-

cepted it in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 30

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this Article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this Article with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 2 of this Article may at any time withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Na-

Nations Unies qu'ils l'ont accepté conformément à la procédure prévue par leurs constitutions respectives.

3. Lorsque les amendements entreront en vigueur, ils auront force obligatoire pour les Etats parties qui les auront acceptés, les autres Etats parties demeurant liés par les dispositions de la présente Convention et par tous amendement antérieurs qu'ils auront acceptés.

Article 30

1. Tout différend entre deux ou plus des Etats parties concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention qui ne peut pas être réglé par voie de négociation est soumis à l'arbitrage à la demande de l'un d'entre eux. Si, dans les six mois qui suivent la date de la demande d'arbitrage, les parties ne parviennent pas à se mettre d'accord sur l'organisation de l'arbitrage, l'une quelconque d'entre elles peut soumettre le différend à la Cour internationale de Justice en déposant une requête conformément au Statut de la Cour.

2. Chaque Etat pourra, au moment où il signera ou ratifiera la présente Convention ou y adhèrera, déclarer qu'il ne se considère pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article. Les autres Etats parties ne seront pas liés par lesdites dispositions envers tout Etat partie qui aura formulé une telle réserve.

3. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire

stemmelse med deres respektive forfatninger.

3. Når ændringer træder i kraft, er de bindende for de deltagende stater, som har godkendt dem, medens de øvrige deltagende stater stadig er bundet af bestemmelserne i denne konvention og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 30

1. Enhver tvist mellem to eller flere deltagende stater vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, som ikke kan bilægges ved forhandling, skal på begæring af en af parterne overgives til voldgift. Hvis parterne ikke inden seks måneder fra datoen for begæringen om voldgift kan opnå enighed om foranstaltning af voldgift, kan enhver af disse parter henvise tvisten til Den internationale Domstol ved anmodning i overensstemmelse med Domstolens statutter.

2. Enhver deltagende stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ratifikation af denne konvention eller ved tiltrædelse til den erklære, at den ikke betragter sig bundet af stk. 1. De andre deltagende stater er ikke bundet af stk. 1 i forhold til nogen stat, som har taget et sådant forbehold.

3. Enhver deltagende stat der har taget forbehold i overensstemmelse med stk. 2, kan til enhver tid tilbagekalde dette forbehold ved meddelelse herom til De forenede Nationers Generalsekretær.

F.t. beslutn. vedr. FN-konventionen mod tortur m.v.

tions.

général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 31

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under this Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

3. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 32

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and all States which have signed this Convention or acceded to it of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under Articles 25 and 26;
- (b) The date of entry into

Article 31

1. Un Etat partie pourra dénoncer la présente Convention par notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. La dénonciation prend effet un an après la date à laquelle la notification aura été reçue par le Secrétaire général.

2. Une telle dénonciation ne libérera pas l'Etat partie des obligations qui lui incombent en vertu de la présente Convention en ce qui concerne tout acte ou toute omission commis avant la date à laquelle la dénonciation prendra effet; elle ne fera nullement obstacle à la poursuite de l'examen de toute question dont le Comité était déjà saisi à la date à laquelle la dénonciation a pris effet.

3. Après la date à laquelle la dénonciation par un Etat partie prend effet, le Comité n'entreprend l'examen d'aucune question nouvelle concernant cet Etat.

Article 32

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifiera à tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies et à tous les Etats qui auront signé la présente Convention ou y auront adhéré :

- a) Les signatures, les ratifications et les adhésions reçues en application des articles 25 et 26;
- b) La date d'entrée en vi-

Artikel 31

1. En deltagende stat kan opsigse denne konvention ved en skriftlig meddelelse til De forenede Nationers Generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft et år efter, at Generalsekretæren har modtaget meddelelsen.

2. En sådan opsigelse har ikke den virkning, at den frigør den deltagende stat fra dens forpligtelser ifølge denne konvention med hensyn til nogen handling eller undladelse, som indtræffer før den dato, hvor erklæringen træder i kraft. En opsigelse har heller ikke på nogen måde indflydelse på den fortsatte behandling af nogen sag, som allerede er under behandling i Komiteen forud for den dato, hvor opsigelsen træder i kraft.

3. Efter den dato, hvor den deltagende stats opsigelse træder i kraft, skal Komiteen ikke påbegynde behandlingen af nogen ny sag vedrørende denne stat.

Artikel 32

De forenede Nationers Generalsekretær underretter alle De forenede Nationers medlemsstater og alle de stater, der har undertegnet denne konvention eller tiltrådt den om følgende:

- a) undertegnelser, ratifikationer og tiltrædelser i henhold til artiklerne 25 og 26;
- b) datoen for denne konventi-

force of this Convention under Article 27 and the date of the entry into force of any amendments under Article 29;

(c) Denunciations under Article 31.

gueur de la Convention en application de l'article 27 et la date d'entrée en vigueur de tout amendement en application de l'article 29;

c) Les dénonciations reçues en application de l'article 31.

ons ikrafttræden i henhold til artikel 27, samt datoen for enhver ændrings ikrafttræden i henhold til artikel 29;

c) opsigelser ifølge artikel 31.

Article 33

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States.

Article 33

1. La présente Convention, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposée auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

2. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies fera tenir une copie certifiée conforme de la présente Convention à tous les Etats.

Artikel 33

1. Denne konvention, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, deponeres hos De forenede Nationers Generalsekretær.

2. De forenede Nationers Generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter af denne konvention til samtlige stater.

Bemærkninger til forslaget

I. Konventionens forhistorie

1. Det internationale menneskerettighedsværn indeholder en række forbud mod tortur. Tortur er således forbudt i henhold til FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder af 10. december 1948, FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder af 16. december 1966 og Den europæiske Menneskerettighedskonvention af 4. november 1950. Også Genève-konventionerne af 12. august 1949 om beskyttelse af krigens ofre samt de til konventionerne knyttede tillægsprotokoller af 18. juni 1977 indeholder forbud mod anvendelsen af tortur. I alle de nævnte instrumenter er forbudet mod tortur en af de absolutte bestemmelser, som ikke kan fraviges under påberåbelse af offentlig nødtilstand.

2. Folkeretten angiver imidlertid ikke nogen definition af begrebet tortur. FN's generalforsamling vedtog den 9. december 1975 en erklæring om beskyttelse af alle personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Erklæringen definerer tortur som enhver handling, ved hvilken stærk smerte eller lidelse – fysisk eller mental – bevidst påføres en person med det formål, at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse, at straffe den pågældende, eller at skræmme vedkommende eller andre. Det er en forudsætning, at handlingen begås af eller efter tilskyndelse fra en embedsmand. Erklæringen fastslår forbudet mod anvendelse af tortur og anfører en række foranstaltninger, fortrinsvis af administrativ karakter, til bekæmpelse af tortur. Danmark har, i lighed med en række andre lande, afgivet særskilt erklæring om at ville efterleve torturerklæringen.

3. FN's erklæring mod tortur er imidlertid ikke en folkeretlig bindende traktat, og i december 1977 opfordrede FN's generalforsamling menneskerettighedskommissionen til at udarbejde et udkast til en konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling (res. 32/62).

Menneskerettighedskommissionen nedsatte i 1978 en særlig arbejdsgruppe til udarbejdelse af konventionsudkastet. Arbejdsgruppen, som Danmark deltog aktivt i, trådte sammen en uge årligt i forbindelse med menneskerettighedskommissionens møder. I marts 1984 afleverede arbejdsgruppen et konventionsudkast til menneskerettighedskommissionen. Der var imidlertid ikke opnået enighed om to bestemmelser, artiklerne 19 og 20, vedrørende international kontrol med konventionens overholdelse. Menneskerettighedskommissionen vedtog samme år at videresende konventionsudkastet i den foreliggende ufuldstændige form til generalforsamlingen. Efter at de udestående problemer vedrørende art. 19 og 20 var blevet afklaret i generalforsamlingens 3. udvalg, vedtog FN's generalforsamling den 10. december 1984 konventionsudkastet uden afstemning (res. 39/46).

4. De i konventionen deltagende stater påtager sig bl.a. at forhindre og straffe torturhandlinger og at sikre, at personer, som har begået tortur i udlandet, udleveres eller retsforfølges. Beviser, som er fremkommet under tortur, skal ikke kunne lægges til grund i retssager. Torturofre skal have ret til erstatning, og ingen må udleveres eller udvises til et land, hvor den pågældende risikerer at blive udsat for tortur. Endelig foreskriver konventionen en række foranstaltninger af administrativ karakter med henblik på at modvirke anvendelsen af tortur.

Der skal oprettes en international komité til at kontrollere konventionens overholdelse, bl.a. ved at gennemgå rapporter fra deltagerstaterne. Som en nyskabelse i det internationale menneskerettighedsværn får Komiteen kompetence til på eget initiativ at undersøge, om tortur anvendes systematisk i en deltagerstat. Deltagerstaterne har dog mulighed for ved ratifikationen eller tiltrædelsen at erklære, at de ikke anerkender denne kompetence. Konventionen åbner endvidere mulighed for, at deltagerstaterne anerkender mellemstatslig og/eller individuel klageadgang til Komiteen.

5. Konventionen blev åbnet for undertegnelse den 4. februar 1985. Samme dag undertegnede

Danmark sammen med bl.a. de andre nordiske lande konventionen.

Konventionen træder i kraft den tredivte dag efter deponeringen af det tyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos FN's generalsekretær.

Pr. 1. januar 1987 har i alt 14 lande ratificeret eller tiltrådt konventionen og 56 lande har undertegnet den.

II. Danmarks ratifikation

Ved ratifikationen påtager Danmark sig en folkeretlig forpligtelse til at indrette sine nationale retsregler og sin administrative praksis således, at de i konventionen opstillede krav opfyldes.

Spørgsmålet om dansk ratifikation har været forelagt justitsministeriet, som har udtalt sin tilslutning til ratifikationen.

Udgifterne i forbindelse med den i henhold til konventionen nedsatte komité's virksomhed afholdes af deltagerstaterne. Herudover medfører ratifikationen ingen finansielle forpligtelser.

Regeringen finder, at Danmarks ratifikation af konventionen bør ledsages af en erklæring om anerkendelse af den mellemstatslige og den individuelle klageadgang til den komité, som nedsættes i medfør af konventionen.

III. Konventionens indhold

A. Oversigt over konventionens bestemmelser

I *præambelen* erindres om medlemsstaternes forpligtelse i henhold til FN-pagten til at fremme respekten for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, samt om forbudet mod tortur i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder og konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

Kapitel I (art. 1-16) indeholder konventionens materielle bestemmelser. *Kapitel II* (art. 17-24) angiver reglerne om den internationale kontrol med konventionens efterlevelse (implementeringen). *Kapitel III* (art. 25-33) indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om ratifikation, ikrafttrædelse m.v.

B. Gennemgang af konventionens enkelte bestemmelser

Artikel 1 definerer tortur som enhver handling, hvorved stærk fysisk eller mental smerte eller lidelse bevidst påføres en person for at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse (fra den som udsættes

for torturen, eller en anden), at straffe den pågældende, at skræmme eller lægge tvang på vedkommende eller andre, eller med et hvilket som helst andet formål baseret på forskelsbehandling. Det er en forudsætning, at handlingen foretages af eller på befaling af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse.

Smerte eller lidelse, som er en del eller følge af lovlige sanktioner, er ikke omfattet af definitionen. Det er for så vidt beklageligt, at bl.a. korporlige strafformer, som f.eks. piskning og lemlæstende straffe, herved undrages fra konventionens anvendelsesområde. Art. 1 *stk.* 2. bestemmer imidlertid, at konventionens definition af torturbegrebet ikke kan medføre en indskrænkende fortolkning af andre folkeretlige traktater eller national lovgivning, som måtte indeholde mere vidtgående bestemmelser. Det er i den forbindelse vigtigt, at FN's menneskerettighedskomité har udtalt, at forbudet mod anvendelse af tortur i henhold til art. 7 i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder også omfatter korporlig straf.

Artikel 2 pålægger deltagerstaterne at træffe foranstaltninger til at forhindre tortur og fastslår, at hverken offentlig nødtilstand eller en befaling fra en overordnet eller en offentlig myndighed kan påberåbes til retfærdiggørelse af tortur. For så vidt angår spørgsmålet om befaling fra en overordnet henvises til den militære straffelovs § 9: »Den, der ved at adlyde en foresats tjenstlige befaling begår en strafbar handling, er straffri, med mindre han vidste, at der ved befalingen tilsigtedes en sådan handling, eller dette var umiddelbart indlysende«. Handlinger, som indebærer tortur, kan ikke medføre ansvarsfrihed efter denne bestemmelse. En begrænsning svarende hertil må underforstås ved andre love, selv om de foreskriver en tilsyneladende ubetinget lydighedspligt.

Ifølge *artikel 3* må der ikke ske udvisning, tilbagesendelse eller udlevering af udlændinge til et land, hvor der er vægtige grunde til at formode, at den pågældende risikerer at blive udsat for tortur. Bestemmelsen er opfyldt dels ved udlændingelovens bestemmelser om udvisning og tilbagesendelse, dels ved bestemmelsen i udleveringslovens § 7.

Efter *artikel 4* skal deltagerstaterne sikre, at tortur, forsøg på at udøve tortur og medvirken til tortur er strafbare handlinger, som kan medføre en straf, som tager hensyn til handlingernes alvorlige karakter. Der må antages at være fornøden hjemmel til at pålægge passende streng straf efter bestemmelserne i straffelovens kapitel 16, §§ 244-246, § 250, § 252, §§ 260-261 samt § 266, alt sammen-

holdt med straffelovens § 23. Sager om psykisk tortur har ikke foreligget til afgørelse her i landet, men også sådanne forhold vil kunne rammes af en passende streng straf efter de gældende bestemmelser i straffeloven. Det vil således ikke være påkrævet at vedtage lovændringer med henblik på at sikre overholdelse af art. 4 her i landet, men justitsministeriet har fundet det naturligt at lade straffelovrådet overveje en ændring af straffelovens §§ 244-246 med hensyn til psykisk tortur i forbindelse med rådets igangværende overvejelser om en revision af disse bestemmelser.

Artikel 5 pålægger deltagerstaterne at træffe foranstaltninger til at sikre deres straffemyndighed over de i art. 4, jfr. art. 1, nævnte forhold, når handlingen er begået på statens territorium eller ombord på et skib eller fly, som er indregistreret i den pågældende stat, når lovovertræderen er statsborger i staten, eller, såfremt det anses for hensigtsmæssigt, når offeret er statsborger i den pågældende stat.

Endvidere skal i henhold til *stk. 2* statens straffemyndighed omfatte alle sager, hvor lovovertræderen befinder sig på statens territorium, uanset hvor torturen har fundet sted, og den pågældende ikke udleveres til en stat, som har den fornødne straffemyndighed, jfr. art. 8, (princippet om enten at udlevere eller straffe, »aut dedere, aut judicare«). Den gældende straffelovs bestemmelse om dansk straffemyndighed, §§ 6-8, opfylder nu dette krav, efter vedtagelsen af lov nr. 322 af 4. juni 1986 om ændring af straffelovens § 8 m.v.

Ifølge *stk. 3* udelukker konventionen ikke retsforfølgning efter (videregående bestemmelser i) national ret.

Efter *artikel 6* påtager deltagerstaterne sig at tage en person, som påstås at have begået tortur, i forvaring, eller træffe tilsvarende lovlige foranstaltninger for at sikre hans tilstedeværelse, når den finder, at omstændighederne tilsiger dette. Sådanne foranstaltninger må ikke fortsætte længere end nødvendigt for at muliggøre strafferetlig retsforfølgning eller udlevering. Bestemmelserne i retsplejelovens § 762 og § 765 om varetægtsfængsling og varetægtsurrogater giver mulighed for at varetægtsfængsle eller træffe visse andre mindre indgribende forholdsregler over for personer, bl.a. når der er begrundet mistanke om, at de pågældende har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder, og der herudover foreligger flugtrisiko, gentagelsesrisiko eller risiko for, at den pågældende vil vanskeliggøre forfølgningen. Tortur er så alvorligt et for-

hold, at det vil være omfattet af bestemmelser i straffeloven, som har strafferammer, der vil muliggøre varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762 eller forholdsregler efter § 765 med henblik på retsforfølgning her i landet eller med henblik på udlevering til retsforfølgning i udlandet, jfr. udleveringslovens § 13.

Ifølge *stk. 2* skal staten øjeblikkelig foretage en undersøgelse af de faktiske forhold. Efter retsplejelovens § 742, stk. 2, påhviler det politiet at iværksætte efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Enhver person, som undergives foranstaltninger i medfør af *stk. 1*, skal have bistand til øjeblikkeligt at kontakte sit hjemlands repræsentation, jfr. *stk. 3*. Det må herved forudsættes, at den pågældende ikke udtaler sig imod at blive bragt i kontakt med hjemlandets repræsentation.

De stater, som i medfør af art. 5, stk. 1, måtte have straffemyndighed i sagen, skal uden ophør orienteres om forvaringen og de omstændigheder, der begrunder frihedsberøvelsen, samt om resultatet af den i *stk. 2* omtalte undersøgelse.

En person, der er mistænkt for at have begået tortur skal af den deltagerstat, under hvis jurisdiktion, vedkommende befinder sig, enten overgives til de kompetente myndigheder til retsforfølgning eller udleveres med henblik på retsforfølgning, jfr. *artikel 7*. Den pågældende skal sikres en retfærdig behandling.

Artikel 8 pålægger deltagerstaterne at muliggøre udlevering af personer, som har begået tortur. De lovovertrædelser, som nævnes i *artikel 4*, er af så alvorlig karakter, at der vil være mulighed for at udlevere gerningsmændene i overensstemmelse med bestemmelsen i *artikel 8, stk. 1*, jfr. udleveringslovens § 3.

Udleveringsloven giver også i øvrigt mulighed for at opfylde de forpligtelser, som er anført i *artikel 8, stk. 2-4*.

Efter *artikel 9* skal deltagerstaterne yde hinanden den fornødne retsbistand i forbindelse med strafforfølgning af torturhandlinger.

Artikel 10 indeholder bestemmelser om undervisning og oplysning vedrørende forbudet mod tortur, især i relation til personale, som har at gøre med frihedsberøvede personer. Iflg. *stk. 2* skal forbudet optages i de retningslinier, som gælder for dette personales virksomhed.

Forpligtelsen til i regler eller instrukser for offentligt ansatte m.v. at gengive forbudet mod tortur er efter danske forhold så selvfølgelig, at den formentlig i de fleste forskrifter må anses for at

være opfyldt i kraft af de pligter af normalt langt videregående karakter, som er fastsat for de pågældendes virksomhed.

Regler, retningslinjer og praksis vedrørende forhør og behandling af frihedsberøvede personer skal til stadighed gennemgås med henblik på at modvirke tortur, jfr. *artikel 11*.

Artikel 12 foreskriver, at der hurtigt skal iværksættes en upartisk undersøgelse i ethvert tilfælde, hvor der er mistanke om, at der er begået tortur, og iflg. *artikel 13* skal deltagerstaterne sikre en effektiv klageadgang for personer, som hævder at have været udsat for tortur.

Iflg. *artikel 14* skal deltagerstaterne i deres retssystem sikre ofre for tortur ret til oprejsning, erstatning og rehabilitering. De danske erstatningsregler, herunder loven om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, og den danske sociallovgivning, opfylder til fulde kravene efter *artikel 14* til at yde offeret eller de efterladte erstatning og kravet til at sikre den pågældende en så fuldstændig rehabilitering som mulig.

Artikel 15 bestemmer, at ingen udtalelse afgivet under tortur kan påberåbes som bevis i en retssag bortset fra sager, hvor udtalelsen skal bruges som bevis for, at der har været udøvet tortur. Adgangen for anklagemyndigheden til under en straffesag at påberåbe sig udtalelser af en sigtet til politiet er i almindelighed begrænset af det forhold, at den tiltaltes forklaring for retten som udgangspunkt må tillægges størst vægt. Konstateres det, at udtalelser – herunder tilståelser – til politiet eller andre skulle være afgivet under anvendelse af tortur, er det selvfølgeligt og i overensstemmelse med dansk rets almindelige regel om bevisbedømmelsens frihed, at sådanne udtalelser er uden nogen som helst bevisværdi. Anklagemyndigheden vil naturligvis have pligt til ikke at påberåbe sig sådanne beviser, og domstolene måtte i givet fald antages helt at ville afskære sådan bevisførelse som utilstedelig. Der er derfor ikke grund til at foretage lovændringer af hensyn til indholdet af *artikel 15*.

Artikel 16 pålægger deltagerstaterne at forhindre handlinger, som, uden at være omfattet af torturdefinitionen i art. 1, udgør grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelserne i art. 10, 11, 12 og 13 finder tilsvarende anvendelse på disse handlinger.

Artikel 17-24 indeholder konventionens bestemmelser om international kontrol med deltagerstaternes efterlevelse af konventionen. Der nedsættes en uafhængig komité, som, på linje med kontrolbestemmelserne i andre nyere menneskerettighedskonventioner, f.eks. FN-konventionen om borgerli-

ge og politiske rettigheder, har kompetence til at gennemgå rapporter fra deltagerstaterne om konventionens gennemførelse og, fakultativt, til at behandle mellemstatslige og individuelle klager over krænkelse af konventionen. Som en bemærkelsesværdig nyskabelse inden for det internationale menneskerettighedsværn skal Komiteen endvidere have kompetence til af egen drift at undersøge, om der i en deltagerstat sker systematisk anvendelse af tortur.

Reglerne om Komiteens sammensætning og opgaver fremgår af *artikel 17-18*. Komiteen består af 10 uafhængige eksperter, som vælges af deltagerstaterne.

Ligesom det er tilfældet med bl.a. FN's menneskerettighedskonventioner indføres i henhold til *artikel 19* et rapporteringssystem, hvorefter deltagerstaterne regelmæssigt, og i øvrigt når Komiteen beder om det, afgiver beretning om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre konventionens bestemmelser. Under behandlingen af landerapporten kan Komiteen fremkomme med generelle bemærkninger. I den arbejdsgruppe under menneskerettighedskommissionen, som udarbejdede konventionsteksten, kunne der ikke opnås enighed om denne bestemmelse, idet østlandene modsatte sig, at det blev præciseret, at Komiteen har kompetence til at fremsætte konkrete bemærkninger og forslag vedrørende deltagerstaternes gennemførelse af konventionen. Den vedtagne formulering kan give anledning til usikkerhed om karakteren af de bemærkninger, Komiteen kan fremsætte.

Hvis Komiteen modtager pålidelige oplysninger om systematisk anvendelse af tortur i en deltagerstat, skal den i henhold til *artikel 20* indlede en undersøgelse i samarbejde med den pågældende stat. I givet fald udpeger Komiteen et eller flere af sine medlemmer til at forestå undersøgelsen, som, efter aftale med den pågældende stat, kan omfatte et besøg i staten. Komiteen, hvis undersøgelse er fortrolig, sender resultatet af undersøgelsen, ledsaget af sine bemærkninger og forslag, til staten. Den kan, efter rådslagning (men altså ikke nødvendigvis aftale) med staten, medtage en kortfattet redegørelse for udfaldet af bestræbelserne i sin årlige rapport i henhold til art. 24.

Heller ikke om denne bestemmelse kunne der opnås enighed i menneskerettighedskommissionens arbejdsgruppe, idet østlandene insisterede på, at Komiteens kompetence til på eget initiativ at indlede konkrete undersøgelser, skulle være fakultativ, medens de vestlige lande fandt, at denne kompetence burde være obligatorisk. Som et kompromis blev det vedtaget, at deltagerlandene i medfør af

artikel 28 ved ratifikationen kan erklære, at de ikke anerkender Komiteens kompetence efter art. 20. Regeringen har ikke til hensigt at afgive en sådan erklæring.

Efter *artikel 21* bemyndiges Komiteen til at handle klager fra en deltagerstat mod en anden deltagerstat vedrørende overtrædelser af konventionen. Det er dog en forudsætning, at begge stater har anerkendt Komiteens kompetence i denne henseende ved afgivelse af en særskilt erklæring efter art. 21, samt at i alt fem deltagerstater har afgivet sådan erklæring. Erklæringen kan når som helst trækkes tilbage, dog uden virkning for verserende sager. Det er Komiteens primære opgave at mægle mellem parterne med henblik på opnåelse af en mindelig afgørelse af sagen på grundlag af respekt for konventionens bestemmelser. Komiteen kan ikke træffe bindende afgørelser.

Den mellemstatlige klageprocedure i henhold til art. 21 svarer til den mellemstatlige klageprocedure under FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, og har væsentlige lighedspunkter med den mellemstatlige klageprocedure under Den europæiske Menneskerettighedskonvention, som Danmark begge er tilsluttet. Danmark har to gange rejst mellemstatlige sager under Den europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er regeringens hensigt at afgive erklæring i henhold til art. 21.

Forholdet mellem de mellemstatlige klageprocedurer under henholdsvis FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder og Den europæiske Menneskerettighedskonvention er afklaret med Europarådets ministerudvalgs res. (70) 17, hvorefter deltagerne i Den europæiske Menneskerettighedskonvention har vedtaget en indbyrdes forståelse om at vælge proceduren under sidstnævnte konvention i sager mellem disse lande indbyrdes angående rettigheder, som i substansen er dækket af begge konventioner. En tilsvarende afklaring er ikke opnået i forhold til FN-konventionen mod tortur, og det forekommer da også mest hensigtsmæssigt at lade det bero på sagens karakter, om en mellemstatlig klage indgives under Den europæiske Menneskerettighedskonventions bredt formulerede bestemmelser eller under torturkonventionens mere detaljerede bestemmelser.

Artikel 22 åbner adgang for enkeltpersoner til at klage til Komiteen over krænkelse af konventionen. Det er en forudsætning, at den indklagede stat har afgivet særskilt erklæring om anerkendelse

af den individuelle klageadgang, samt at i alt fem deltagerstater har afgivet sådan erklæring. Erklæringen kan når som helst trækkes tilbage, dog uden virkning for verserende sager.

Komiteen skal afvise anonyme henvendelser, samt henvendelser, som Komiteen anser for misbrug af klageadgangen eller for uforenelig med konventionens bestemmelser, jfr. *stk. 2*. Henvendelser efter *stk. 1* kan først foretages, når alle effektive nationale retsmidler er udtømt, jfr. *stk. 5b*. Komiteen træffer ingen bindende afgørelser, men underretter klageren og deltagerstaten om sine synspunkter, jfr. *stk. 7*.

Proceduren svarer til den individuelle klageadgang under protokollen til FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder og har væsentlige lighedspunkter med den individuelle klageadgang under Den europæiske Menneskerettighedskonvention, som Danmark begge er tilsluttet. Forholdet til disse to konventioner er afklaret med bestemmelsen i *stk. 5a*, hvorefter Komiteen kun kan behandle en henvendelse efter *stk. 1*, når den har sikret sig, at samme sag ikke har været eller er genstand for behandling efter andre regler om international undersøgelse eller bilæggelse.

Det er regeringens hensigt at afgive erklæring i henhold til art. 22.

Medlemmerne af Komiteen og sådanne mæglingskommissioner, som måtte blive nedsat under behandlingen af mellemstatlige klager, jfr. art. 21 *stk. 1e*, er berettiget til diplomatiske rettigheder og immuniteter, jfr. *artikel 23*. Lov nr. 567 af 30.11.1983 om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer m.v. sikrer efterlevelse af denne bestemmelse i dansk ret.

I følge *artikel 24* afgiver Komiteen en årlig beretning til deltagerstaterne og til FN's generalforsamling.

Artikel 25-33 indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om konventionens undertegnelse, ratifikation, ikrafttrædelse m.v.

C. Sammenfatning

Gennemgangen kan for så vidt angår nødvendige lovændringer og afgivelse af erklæringer sammenfattes således:

Artikel 21: Erklæring om anerkendelse af den mellemstatlige klageadgang.

Artikel 22: Erklæring om anerkendelse af den individuelle klageadgang.